

BÁO CÁO

**Về rà soát các quy định của pháp luật hiện hành liên quan đến
dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản**

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện Quyết định số 805/QĐ-TTg ngày 06/7/2023 của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã tổ chức xây dựng dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản (gọi tắt là dự thảo Luật) và đã gửi các Bộ, ngành, địa phương; các hiệp hội, các tổ chức, cá nhân có liên quan; đồng thời đã đăng tải Cổng thông tin điện tử Chính phủ để lấy ý góp ý. Thực hiện quy định của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã tiến hành rà soát, xây dựng Báo cáo rà soát các quy định của pháp luật hiện hành liên quan đến dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản. Kết quả rà soát như sau:

I. CÁC VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT ĐƯỢC RÀ SOÁT

Quá trình tổng kết, đánh giá 13 năm thi hành Luật Khoáng sản năm 2010; lập đề nghị, xây dựng dự thảo Luật, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã rà soát các Nghị quyết của đảng và các Luật có liên quan, bao gồm:

Các Nghị quyết của đảng được rà soát

1. Nghị quyết số 10-NQ/TW ngày 10/02/2022 của Bộ Chính trị về định hướng chiến lược địa chất, khoáng sản và công nghiệp khai khoáng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045

2. Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 03/6/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường

Các Luật được rà soát

1. Bộ luật Dân sự số 91/2015/QH13

2. Luật Đầu tư số 61/2020/QH14

3. Luật Đầu tư công số 39/2019/QH14

4. Luật Xây dựng số 50/2014/QH13 (sửa đổi, bổ sung năm 2016, 2018 và 2020) và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xây dựng số 62/2020/QH14 (sau đây gọi là Luật Xây dựng)
5. Luật Đấu thầu số 22/2023/QH15
6. Luật Đấu giá tài sản số 01/2016/QH14
7. Luật Doanh nghiệp số 59/2020/QH14
8. Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất kinh doanh tại doanh nghiệp số 69/2014/QH13
9. Luật Năng lượng nguyên tử số 18/2008/QH12
10. Luật Thủy lợi số 08/2017/QH14
11. Luật Thương mại số 36/2005/QH11
12. Luật Thuê tài nguyên số 45/2009/QH12 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của các luật về thuế số 71/2014/QH13
13. Luật Bảo vệ môi trường số 72/2020/QH14
14. Luật Đất đai số 45/2013/QH13
15. Luật Tài nguyên nước số 17/2012/QH13
16. Luật Tài nguyên, môi trường biển và hải đảo số 82/2015/QH13
17. Luật Biển Việt Nam số 18/2012/QH13
18. Luật Quy hoạch số 21/2017/QH14, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của 37 Luật liên quan đến quy hoạch số 35/2018/QH14
19. Luật Di sản văn hóa số 28/2001/QH10 (sửa đổi, bổ sung năm 2009)
20. Bộ luật Dân sự số 91/2015/QH13
21. Bộ luật Hàng hải Việt Nam số 95/2015/QH13
22. Luật Tiêu chuẩn và Quy chuẩn kỹ thuật số 68/2006/QH11
23. Luật Phí và lệ phí số 97/2015/QH13
24. Bộ luật Hình sự số 100/2015/QH13 (sửa đổi, bổ sung năm 2017)
25. Luật Giao thông đường thủy nội địa số 23/2004/QH11 (sửa đổi, bổ sung năm 2014)
26. Luật Giao thông đường bộ số 23/2008/QH12
27. Luật Khí tượng thủy văn số 90/2015/QH13
28. Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí số 44/2013/QH13

29. Luật Giáo dục nghề số 74/2014/QH13
30. Luật Bảo vệ sức khỏe nhân dân số 21-LCT/HĐNN8 (năm 1989)
31. Luật Trẻ em số 102/2016/QH13
32. Luật Quốc phòng 22/2018/QH14
33. Luật Đề điều số 16/2017/QH14
34. Luật Trách nhiệm bồi thường của nhà nước số 10/2017/QH14
35. Luật Phá sản số 51/2014/QH13
36. Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 77/2015/QH13
37. Luật Tổ chức Chính phủ số 76/2015/QH13
38. Luật Điện lực số 28/2004/QH11 (sửa đổi, bổ sung năm 2012, 2018 và 2022)
39. Luật Đầu tư đối tác công tư số 64/2020/QH14
40. Luật Dầu khí số 12/2022/QH15
41. Luật Dự trữ quốc gia số 22/2012/QH13
42. Luật Lâm nghiệp số 16/2017/QH14
43. Luật Quản lý thuế số 38/2019/QH14
44. Luật Bảo vệ sức khỏe nhân dân số 21-LCT/HĐNN8

II. KẾT QUẢ RÀ SOÁT

1. Các quy định đồng bộ, tương thích giữa dự thảo Luật với các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan

Nội dung của dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản cơ bản phù hợp, không ảnh hưởng tới quy định của pháp luật hiện hành có liên quan và các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên.

2. Các quy định có tính đặc thù riêng cho hoạt động khoáng sản có sự khác biệt giữa dự thảo Luật và các luật có liên quan, cụ thể như sau:

2.1. Về tiền cấp quyền khai thác khoáng sản (kế thừa quy định hiện hành của Luật Khoáng sản năm 2010): Tiền cấp quyền khai thác khoáng sản là khoản tiền tổ chức, cá nhân khai thác khoáng sản phải trả cho Nhà nước để được thực hiện đặc quyền khai thác khoáng sản. Đây là khoản thu thuộc ngân sách nhà nước do cơ quan quản lý thuế thu (không phải thuế) được quy định trong Luật Quản lý thuế. Khoản thu ngân sách nhà nước này được xác lập trên cơ sở quyền của chủ sở hữu tài sản công của nhà nước là tài nguyên khoáng sản được quy định tại Điều 53 Hiến pháp năm 2013.

2.2. Đấu giá quyền khai thác khoáng sản:

- Đấu giá quyền khai thác khoáng sản có quy định về điều kiện đối với tổ chức, cá nhân tham gia đấu giá, nhằm đảm bảo sau khi trúng đấu giá, tổ chức, cá nhân có đủ năng lực để triển khai dự án.

- Đấu giá quyền khai thác khoáng sản được thực hiện ở khu vực chưa thăm dò khoáng sản và khu vực đã có kết quả thăm dò khoáng sản được cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt.

Đấu giá quyền khai thác khoáng sản tại khu vực chưa có kết quả thăm dò có mức độ rủi ro cao, có thể phát sinh tình huống tổ chức, cá nhân trúng đấu giá không thể lập được dự án đầu tư khai thác khoáng sản vì kết quả thăm dò không có trữ lượng hoặc có trữ lượng (trữ lượng không đủ lớn) nhưng không đem lại hiệu quả kinh tế - xã hội nếu tiến hành khai thác.

- Kết quả trúng đấu giá, tổ chức, cá nhân vẫn phải lập hồ sơ đề nghị cấp giấy phép thăm dò khoáng sản, giấy phép khai thác khoáng sản; các công việc như lập, phê duyệt dự án đầu tư; chấp thuận chủ trương đầu tư; thẩm định thiết kế cơ sở; lập, thẩm định và phê duyệt thủ tục về môi trường. Do đó, việc đưa dự án đầu tư vào khai thác tốn nhiều thời gian và chi phí đầu tư.

- Giá khởi điểm trong đấu giá quyền khai thác khoáng sản được xác định bằng mức thu tiền cấp quyền khai thác khoáng sản (không xác định bằng tiền) tại khu vực không đấu giá quyền khai thác khoáng sản.

- Mức thu tiền cấp quyền khai thác khoáng sản (R) được quy định bằng tỷ lệ phần trăm (%) giá trị quặng nguyên khai của khu vực khoáng sản được phép khai thác.

3. Các nội dung và nhóm vấn đề được rà soát

3.1. Về phạm vi điều chỉnh

a) Các văn bản được rà soát gồm có:

- Nghị quyết số 10-NQ/TW ngày 10/02/2022 của Bộ Chính trị về định hướng chiến lược địa chất, khoáng sản và công nghiệp khai khoáng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045;

- Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 03/6/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường;

- Luật Đầu tư;

- Luật Đầu tư công;

- Luật Doanh nghiệp;

- Luật Thủy lợi;
- Luật Tài nguyên nước;
- Luật Tài nguyên, môi trường biển và hải đảo;
- Luật Giao thông đường thủy nội địa (sửa đổi, bổ sung năm 2014);
- Luật Dầu khí;
- Luật Bảo vệ môi trường.

b) Kết quả rà soát cho thấy: Phạm vi điều chỉnh của dự thảo Luật không có sự chồng chéo với phạm vi điều chỉnh của các Luật có liên quan.

c) Hướng xử lý: Không có đề xuất

3.2. Về cấp phép hoạt động trong phạm vi công trình bảo vệ công trình thủy lợi

a) Các văn bản được rà soát gồm có:

- Luật Thủy lợi;
- Luật Tài nguyên nước.

b) Kết quả rà soát cho thấy

Tại điểm c khoản 1 Điều 44 Luật Thủy lợi quy định hoạt động “*Khoan, đào khảo sát địa chất; thăm dò, khai thác khoáng sản, vật liệu xây dựng, khai thác nước dưới đất*” trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi (hồ thủy điện, hồ thủy lợi) phải có giấy phép của cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Theo đó:

(1) Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn: Cấp, cấp lại, gia hạn, điều chỉnh, đình chỉ, thu hồi giấy phép các hoạt động trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi là **hồ thủy lợi** (quy định tại điểm g khoản 2 Điều 56 Luật Thủy lợi).

(2) Bộ Công Thương: Cấp, cấp lại, gia hạn, điều chỉnh, đình chỉ, thu hồi giấy phép các hoạt động trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi là **hồ thủy điện** (quy định tại điểm g khoản 2 Điều 56 Luật Thủy lợi).

(3) Ủy ban nhân dân cấp tỉnh: Cấp, cấp lại, gia hạn, điều chỉnh, đình chỉ, thu hồi giấy phép các hoạt động trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi do địa phương quản lý.

Tuy nhiên, quy định hiện hành của Luật Khoáng sản năm 2010 cũng như dự thảo Luật quy định về: 1) Khu vực cấm hoạt động khoáng sản (*phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi, đê điều; hệ thống cấp nước, thoát nước, xử lý chất thải*), khu vực tạm thời cấm hoạt động khoáng sản (*khu vực sông, đoạn sông bị sạt, lở hoặc có nguy cơ bị sạt, lở bờ, bãi sông*). Mặt khác, thẩm quyền cấp giấy phép thăm dò, khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường trong đó có cát, sỏi thuộc

thẩm quyền của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh. Vì vậy, có sự chồng chéo về thẩm quyền cấp, trùng lặp về nội dung cấp phép, xung đột về nội dung quản lý nhà nước liên quan đến vấn đề rà soát nêu trên.

c) Đề xuất hướng xử lý: Đề nghị bãi bỏ quy định tại điểm c khoản 1 Điều 44 Luật Thủy lợi năm 2017 hoặc xin ý kiến Thành viên Chính phủ xem xét, quyết định vấn đề này.

3.3. Chủ thể thu hồi khoáng sản và đăng ký hoạt động khai thác khoáng sản nhóm IV

a) Các văn bản được rà soát gồm có:

- Luật Đầu tư;
- Luật Đầu tư công;
- Luật Xây dựng;
- Luật Bảo vệ môi trường;
- Luật Giao thông đường thủy nội địa.

b) Kết quả rà soát thuật ngữ quy định về chủ thể gồm: chủ đầu tư, nhà đầu tư, tổ chức, cá nhân, ban quản lý được quy định tại các luật có liên quan cho thấy.

(1) Về một số khái niệm về chủ thể (giải thích từ ngữ) trong các Luật chuyên ngành gồm có:

- Khái niệm về chủ đầu tư xây dựng: Theo quy định của Luật Xây dựng (khoản 9 Điều 3) “*Chủ đầu tư xây dựng là cơ quan, tổ chức, cá nhân sở hữu vốn, vay vốn hoặc được giao trực tiếp quản lý, sử dụng vốn để thực hiện hoạt động đầu tư xây dựng*”.

- Khái niệm về các Ban quản lý theo quy định của Luật Đầu tư (khoản 1 Điều 39) gồm: Ban quản lý khu công nghiệp, khu chế xuất, khu công nghệ cao, khu kinh tế.

- Khái niệm về nhà đầu tư theo quy định của Luật Đầu tư (khoản 18 Điều 3) là tổ chức, cá nhân thực hiện hoạt động đầu tư kinh doanh, gồm nhà đầu tư trong nước, nhà đầu tư nước ngoài và tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài.

- Chủ đầu tư theo quy định của Luật Đầu tư công (khoản 6 Điều 4) là cơ quan, tổ chức được giao trực tiếp quản lý dự án đầu tư công.

- Chủ dự án đầu tư theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường (khoản 38 Điều 3) là chủ đầu tư hoặc nhà đầu tư của dự án theo quy định của pháp luật về đầu tư, đầu tư công, đầu tư theo phương thức đối tác công tư, xây dựng.

- Người thành lập doanh nghiệp theo quy định của Luật Doanh nghiệp (khoản 25 Điều 4) là cá nhân, tổ chức thành lập hoặc góp vốn để thành lập doanh nghiệp.

- Chủ đầu tư công trình hoặc tổ chức, cá nhân thi công công trình, khai thác khoáng sản trong phạm vi bảo vệ luồng theo quy định của Luật Giao thông đường thủy nội địa (khoản 3 Điều 15).

(2) Quy định về tổ chức, cá nhân và hộ gia đình hoạt động khoáng sản (thăm dò, khai thác) phải được thành lập theo quy định của Luật Doanh nghiệp hoặc Luật Hợp tác xã. Tuy nhiên, hoạt động khoáng sản là lĩnh vực đầu tư kinh doanh có điều kiện theo quy định của Luật Đầu tư. Như vậy, trường hợp chủ dự án là các Ban quản lý hoặc chủ đầu tư dự án là cơ quan nhà nước không phải là Doanh nghiệp thì việc cho phép thu hồi khoáng sản khi thực hiện dự án đầu tư, công trình tại khu vực dự trữ tài nguyên khoáng sản quốc gia và khai thác khoáng sản không phải là vật liệu xây dựng thông thường ở khu vực có dự án đầu tư xây dựng công trình cần được xác định rõ chủ thể.

c) Đề xuất hướng xử lý: Đề nghị giữ nguyên như dự thảo về chủ thể thực hiện việc thu hồi khoáng sản, đăng ký hoạt động khai thác khoáng sản nhóm IV.

3.4. Nghĩa vụ của tổ chức, cá nhân khai thác khoáng sản trong việc hỗ trợ chi phí đầu tư nâng cấp, duy tu, xây dựng hạ tầng kỹ thuật sử dụng trong khai thác khoáng sản và xây dựng công trình phúc lợi cho địa phương

a) Các văn bản được rà soát gồm có:

- Luật Đầu tư;
- Luật Đầu tư công;
- Luật Thuế tài nguyên; Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của các luật về thuế; Luật Quản lý thuế.

b) Kết quả rà soát cho thấy: Điểm d khoản 2 Điều 62 dự thảo Luật có quy định: “a) Hỗ trợ chi phí đầu tư nâng cấp, duy tu, xây dựng hạ tầng kỹ thuật sử dụng trong khai thác khoáng sản và xây dựng công trình phúc lợi cho địa phương nơi có khoáng sản được khai thác theo quy định của pháp luật”. Tuy nhiên, các quy định của pháp luật về đầu tư (Luật Đầu tư), pháp luật về thuế (Luật Thuế tài nguyên, Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của các luật về thuế; Luật Quản lý thuế) không có quy định trách nhiệm này đối với tổ chức, cá nhân được cấp giấy phép khai thác khoáng sản cũng như thu hồi khoáng sản (Nhà đầu tư).

c) Đề xuất hướng xử lý: Tổ chức, cá nhân khai thác khoáng sản sử dụng nhiều hạ tầng kỹ thuật (nhất là hạ tầng giao thông). Vì vậy, đề nghị Chính phủ quy

định chi tiết nội dung này để làm rõ trách nhiệm của tổ chức, cá nhân khai thác khoáng sản hàng năm đóng góp khoản tiền tối thiểu nhằm phục vụ cho việc nâng cấp, duy tu, xây dựng hạ tầng trong trường hợp có sử dụng hạ tầng kỹ thuật về giao thông... Mặt khác, khoản đóng góp này của tổ chức, cá nhân khai thác khoáng sản phải được hoạch toán vào chi phí sản xuất, kinh doanh của Doanh nghiệp.

3.5. Về khu vực dự trữ khoáng sản quốc gia

a) Văn bản được rà soát: Luật Dự trữ quốc gia

b) Kết quả rà soát cho thấy: Điều 31 và mục 2 Chương V của dự thảo Luật quy định về khu vực dự trữ khoáng sản quốc gia và quản lý khoáng sản ở khu vực dự trữ khoáng sản quốc gia có đề cập đến “dự trữ khoáng sản quốc gia”. Tuy nhiên, theo quy định tại khoản 2 Điều 27 Luật Dự trữ quốc gia thì khoáng sản không thuộc danh mục hàng dự trữ quốc gia.

c) Đề xuất hướng xử lý: Đề nghị giữ nguyên như dự thảo Luật bởi khoáng sản không phải là vật tư, thiết bị, hàng hóa do Nhà nước quản lý, nắm giữ đồng thời không phải là hàng dự trữ quốc gia mà là một dạng tài nguyên đặc biệt để cung cấp nguyên liệu đầu vào cho các hoạt động sản xuất nhằm phục vụ mục đích phát triển kinh tế-xã hội.

3.6. Về giải thích từ ngữ

a) Các văn bản được rà soát gồm có:

- Bộ luật Dân sự;
- Luật Bảo vệ môi trường;
- Luật Di sản văn hóa (sửa đổi, bổ sung năm 2009);
- Luật Thuế tài nguyên;
- Luật Quản lý thuế.

b) Kết quả rà soát cho thấy: các thuật ngữ quy định về: 1) Di chỉ địa chất; 2) Di sản địa chất; 3) Tai biến địa chất; 4) Khoáng sản nguyên khai; 5) Bất khả kháng trong hoạt động khoáng sản; 6) Tiền cấp quyền khai thác khoáng sản đã bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ và không tạo ra cách hiểu khác nhau giữa các văn bản quy phạm pháp luật.

c) Đề xuất hướng xử lý: Đề nghị giữ nguyên như dự thảo Luật.

3.7. Về chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản

a) Văn bản được rà soát: Luật Đầu tư

b) Kết quả rà soát cho thấy

- Dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản quy định việc chuyển nhượng quyền thăm dò, quyền khai thác khoáng sản, theo đó, tổ chức, cá nhân được chuyển nhượng quyền thăm dò, khai thác khoáng sản khi đáp ứng điều kiện theo quy định của Luật này; tổ chức, cá nhân nhận chuyển nhượng quyền thăm dò, khai thác khoáng sản phải đáp ứng đủ điều kiện của tổ chức, cá nhân thăm dò, khai thác khoáng sản.

- Theo quy định tại Điều 46 Luật Đầu tư, tổ chức, cá nhân thực hiện dự án đầu tư được chuyển nhượng dự án đầu tư.

- Lĩnh vực hoạt động khoáng sản, bao gồm hoạt động thăm dò khoáng sản và hoạt động khai thác khoáng sản là hoạt động kinh doanh có điều kiện theo quy định của Luật Đầu tư. Theo quy định hiện hành của pháp luật về khoáng sản cũng như tại Dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản thì hoạt động thăm dò khoáng sản và hoạt động khai thác khoáng sản phải được cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền cấp giấy phép thăm dò khoáng sản hoặc giấy phép khai thác khoáng sản.

Tuy nhiên, hoạt động khoáng sản trong đó có hoạt động thăm dò khoáng sản của tổ chức, cá nhân được cấp giấy phép thăm dò khoáng sản không phải là hoạt động đầu tư và không phải có dự án đầu tư (phải có đề án thăm dò khoáng sản) cũng như vẫn bản chấp thuận về chủ trương đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư trước khi được cấp phép thăm dò khoáng sản; hoạt động khai thác khoáng sản thì bắt buộc phải có dự án đầu tư khai thác khoáng sản và được cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền chấp thuận về chủ trương đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư trước khi được cấp phép khai thác khoáng sản.

Như vậy, đối với dự án đầu tư khai thác khoáng sản, tổ chức, cá nhân được cấp giấy phép khai thác khoáng sản có thể thực hiện quyền chuyển nhượng dự án đầu tư theo quy định của Luật Đầu tư đồng thời với việc chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản theo quy định của pháp luật về Địa chất và Khoáng sản.

c) Đề xuất hướng xử lý: dự thảo Luật đã giao Chính phủ quy định chi tiết về việc chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản, do đó, đề nghị giữ nguyên như dự thảo Luật; việc thực hiện các thủ tục về đầu tư theo quy định của Luật Đầu tư đối với trường hợp chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản sẽ được quy định cụ thể tại Nghị định hướng dẫn thi hành Luật.

3.7. Về nội dung giấy phép khai thác khoáng sản

a) Văn bản được rà soát: Bộ luật Hình sự số 100/2015/QH13 (sửa đổi, bổ sung năm 2017)

b) Kết quả rà soát cho thấy

- Về tên gọi của Điều 227 “*Tội vi phạm quy định về nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên*”, theo quy định hiện hành của Luật Khoáng sản cũng như dự thảo Luật không có nội dung về hoạt động nghiên cứu về địa chất, khoáng sản.

- Về nội dung Điều 227 có các quy định gồm:

(1) Vi phạm quy định về nghiên cứu, thăm dò, khai thác khoáng sản mà không có giấy phép hoặc không đúng với nội dung giấy phép thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 300.000.000 đồng đến 1.500.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 06 tháng đến 03 năm:

a) Thu lợi bất chính từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc khoáng sản khác từ 100.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng;

b) Khoáng sản trị giá từ 500.000.000 đồng đến dưới 1.000.000.000 đồng;

(2) Phạm tội thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 1.500.000.000 đồng đến 5.000.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 02 năm đến 07 năm:

a) Thu lợi bất chính từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc khoáng sản khác 500.000.000 đồng trở lên;

b) Khoáng sản trị giá 1.000.000.000 đồng trở lên;

Như vậy, với quy định này cho thấy có một số vấn đề thuộc về hành vi hành chính cần thiết phải xử lý vi phạm hành chính nhưng lại quy định xử lý hình sự sẽ gây ra những bất cập và hệ lụy rất lớn cho tổ chức, cá nhân hoạt động khoáng sản cũng như cơ quan quản lý nhà nước về địa chất, khoáng sản, cụ thể một số hành vi như sau: 1) Khai thác vượt quá công suất quy định trong giấy phép khai thác khoáng sản; 2) Thu hồi khoáng sản ngoài ranh giới, diện tích được phép khai thác nhưng nằm trong diện tích Dự án đầu tư khai thác được cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền chấp thuận chủ trương đầu tư (thu hồi khoáng sản liên quan đến xây dựng tuyến đường vận tải mỏ hoặc tạo mặt bằng xây dựng các công trình phục vụ khai thác, xây dựng cơ bản mỏ ...). Ngoài ra, quy định hiện hành của pháp luật cần phải quy định rõ khái niệm “*thu lợi bất chính*” tại Bộ luật Hình sự và khái niệm “*số lợi bất hợp pháp*” tại các Nghị định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực khoáng sản.

c) Đề xuất hướng xử lý: Đề nghị được xem xét trong quá trình thẩm tra dự án Luật

4. Quy định cần sửa đổi, bổ sung trong văn bản pháp luật liên quan, cụ thể như sau:

Bãi bỏ mục 31 và sửa đổi, bổ sung tên quy hoạch ngành quốc gia có thứ tự 29, 32 và 33 tại Phụ lục I ban hành kèm theo Luật quy hoạch số 21/2017/QH14 như sau:

29.	Quy hoạch điều tra cơ bản địa chất, khoáng sản
32.	Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng khoáng sản nhóm I
33.	Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng khoáng sản nhóm II

5. Bảng tổng hợp kết quả rà soát nhóm vấn đề quy định trong dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản phù hợp với quy định hiện hành của pháp luật có liên quan đến hoạt động địa chất, khoáng sản (Phụ lục kèm theo)

Trên đây là báo cáo rà soát chủ trương, đường lối của Đảng và các quy định hiện hành của pháp luật liên quan đến nội dung dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản. Bộ Tài nguyên và Môi trường báo cáo Chính phủ xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh (để báo cáo);
- Bộ Tư pháp (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ;
- Lưu: VP, ĐCVN, KSVN (VH.08).

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Trần Quý Kiên

BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG

Số: /BC-BTNMT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày tháng 12 năm 2023

PHỤ LỤC

**Bảng tổng hợp kết quả rà soát nhóm vấn đề quy định trong dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản
phù hợp với quy định hiện hành của pháp luật có liên quan đến hoạt động địa chất, khoáng sản
(Kèm theo Báo cáo số /BC-BTNMT ngày tháng 12 năm 2023)**

TT	NỘI DUNG RÀ SOÁT	VĂN ĐƯỢC RÀ SOÁT	KẾT QUẢ RÀ SOÁT	ĐỀ XUẤT
1	Phạm vi điều chỉnh	- Nghị quyết số 10-NQ/TW ngày 10/02/2022 của Bộ Chính trị; - Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 03/6/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI; - Luật Đầu tư - Luật Đầu tư công - Luật Doanh nghiệp - Luật Thủy lợi - Luật Tài nguyên nước - Luật Tài nguyên, môi trường biển và hải đảo - Luật Giao thông đường thủy nội địa - Luật Dầu khí - Luật Bảo vệ môi trường	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
2	Về giải thích từ ngữ	- Bộ luật Dân sự; - Luật Bảo vệ môi trường - Luật Di sản văn hóa	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật

		- Luật Thuế tài nguyên - Luật Quản lý thuế		
3	Quy định về điều tra cơ bản địa chất, điều tra cơ bản địa chất về khoáng sản	- Luật Đầu tư công - Luật Đầu tư - Luật Ngân sách nhà nước - Luật Khí tượng thủy văn - Luật Tài nguyên nước - Luật Tài nguyên, môi trường biển và hải đảo	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
4	Quy định về bảo vệ tài nguyên địa chất, khoáng sản chưa khai thác	- Luật Ngân sách nhà nước - Luật Tổ chức chính quyền địa phương	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
5	Quy định về quyền lợi của địa phương và cộng đồng dân cư nơi có tài nguyên địa chất, khoáng sản được khai thác	- Luật bảo vệ sức khỏe nhân dân - Luật Ngân sách - Luật Giáo dục nghề nghiệp - Luật Bảo vệ sức khỏe nhân dân - Luật Trẻ em	Dự thảo Luật quy định: 1) Địa phương nơi có khoáng sản được khai thác được Nhà nước điều tiết khoản thu từ hoạt động khai thác khoáng sản để hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước; 2) Được ưu tiên sử dụng lao động địa phương vào khai thác khoáng sản và các dịch vụ có liên quan. Tuy nhiên, chính sách điều tiết khoản thu và ưu tiên sử dụng lao động	Đề nghị Chính phủ quy định chi tiết

			chưa cụ thể	
6	Quy định về khu vực cấm, tạm thời cấm, hạn chế hoạt động khoáng sản	- Luật Quốc phòng - Luật Di sản văn hóa - Luật Lâm nghiệp - Luật Đê điều - Luật Thủy lợi - Luật Xây dựng - Luật Biển - Luật Tài nguyên nước - Luật Tài nguyên, môi trường biển và hải đảo - Luật Bảo vệ môi trường - Luật Đất đai	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
7	Quy định về sử dụng hạ tầng, đất, nước, khu vực biển và bảo vệ môi trường trong hoạt động khoáng sản	- Luật Đất đai - Luật Tài nguyên nước - Luật Tài nguyên, môi trường biển và hải đảo - Luật Biển Việt Nam - Luật Giao thông đường bộ - Luật Giao thông đường thủy nội địa - Luật điện lực - Luật Bảo vệ môi trường	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
8	Quy định về quy hoạch khoáng sản	- Luật Quy hoạch - Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của 37 Luật có liên quan đến quy hoạch	Tên quy hoạch: Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng quặng phóng xạ (thứ tự số 31, Phụ lục I ban hành kèm theo Luật quy hoạch số 21/2017/QH14). Tuy nhiên, kết quả rà soát cho thấy: Dự thảo Luật không	- Đề nghị sửa đổi, bổ sung tên quy hoạch ngành quốc gia như dự thảo Luật: 1) Quy hoạch điều tra cơ bản địa chất, khoáng sản; 2) Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến

			có quy định về quặng phóng xạ mà chỉ có quy định “khoáng sản độc hại”.	và sử dụng khoáng sản nhóm I; 3) Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng khoáng sản nhóm II. Ngoài ra sửa đổi, bổ sung nội dung “<i>Phương án quản lý về địa chất và khoáng sản được tích hợp vào quy hoạch tỉnh</i>” . - Đề nghị bãi bỏ mục 31 và sửa đổi, bổ sung tên quy hoạch ngành quốc gia có thứ tự 29, 32 và 33 tại Phụ lục I ban hành kèm theo Luật quy hoạch số 21/2017/QH14 như dự thảo Luật tại Điều “Sửa đổi, bổ sung một số luật có liên quan đến lĩnh vực địa chất, khoáng sản”.
9	Quy định về tổ chức, cá nhân, hộ kinh doanh hoạt động	- Luật Doanh nghiệp - Luật Hợp tác xã	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật

	khoáng sản “thăm dò, khai thác khoáng sản”	- Luật Đầu tư - Luật Phá sản		
10	Quy định về hoạt động thăm dò khoáng sản phóng xạ hoặc có chứa chất phóng xạ	- Luật năng lượng nguyên tử - Luật Bảo vệ môi trường	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
11	Quy định về thu hồi khoáng sản	- Luật Đầu tư - Luật Đầu tư công - Luật thực hành tiết kiệm, chống lãng phí - Luật Bảo vệ môi trường - Luật Giao thông đường thủy nội địa - Luật Tài nguyên, môi trường biển và hải đảo - Bộ luật Hàng hải Việt Nam - Luật Thủy lợi	Tại điểm c khoản 1 Điều 44 Luật Thủy lợi quy định hoạt động “Khoan, đào khảo sát địa chất; thăm dò, khai thác khoáng sản, vật liệu xây dựng, khai thác nước dưới đất” trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi (hồ thủy điện, hồ thủy lợi) phải có giấy phép của cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Theo đó: (1) Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn: Cấp, cấp lại, gia hạn, điều chỉnh, đình chỉ, thu hồi giấy phép các hoạt động trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi là hồ thủy lợi (quy định tại điểm g khoản 2 Điều 56 Luật Thủy lợi). (2) Bộ Công Thương:	Đề nghị bãi bỏ quy định tại điểm c khoản 1 Điều 44 Luật Thủy lợi năm 2017 hoặc xin ý kiến Thành viên Chính phủ xem xét, quyết định vấn đề này.

			Cấp, cấp lại, gia hạn, điều chỉnh, đình chỉ, thu hồi giấy phép các hoạt động trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi là hồ thủy điện (quy định tại điểm g khoản 2 Điều 56 Luật Thủy lợi). (3) Ủy ban nhân dân cấp tỉnh: Cấp, cấp lại, gia hạn, điều chỉnh, đình chỉ, thu hồi giấy phép các hoạt động trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi do địa phương quản lý. Tuy nhiên, quy định hiện hành của Luật Khoáng sản năm 2010 cũng như dự thảo Luật quy định về: 1) Khu vực cấm hoạt động khoáng sản (phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi, đê điều; hệ thống cấp nước, thoát nước, xử lý chất thải), khu vực tạm thời cấm hoạt động khoáng sản (khu vực sông, đoạn sông bị sạt, lở hoặc có nguy cơ bị sạt, lở	
--	--	--	---	--

			bờ, bãi sông). Mặt khác, thẩm quyền cấp giấy phép thăm dò, khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường trong đó có cát, sỏi thuộc thẩm quyền của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh. Vì vậy, có sự chồng chéo về thẩm quyền cấp, trùng lặp về nội dung cấp phép, xung đột về nội dung quản lý nhà nước liên quan đến vấn đề rà soát nêu trên.	
12	Quy định về đấu giá quyền khai thác khoáng sản	- Luật đấu giá tài sản	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
13	Quy định về quyền, nghĩa vụ của tổ chức, cá nhân và hộ gia đình trong hoạt động khoáng sản; Thủ tục hành chính cấp lại, điều chỉnh, gia hạn, trả lại giấy phép hoạt động khoáng sản	- Hiến pháp - Luật Đầu tư - Luật Trách nhiệm bồi thường của nhà nước - Bộ luật Dân sự - Luật Đất đai - Luật đấu giá tài sản	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
14	Quy định về các điều kiện kinh doanh, dịch vụ trong hoạt động địa chất, khoáng sản	- Luật đầu tư - Bộ luật Dân sự - Luật Doanh nghiệp - Luật Hợp tác xã	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
15	Quy định về: 1) Thời hạn cấp	- Luật đầu tư - Bộ luật Dân sự	Theo quy định của Luật Đầu tư: Thời hạn hoạt động của	Quy định như dự

	phép thăm dò, khai thác khoáng sản; 2) Chấm dứt hiệu lực giấy phép khai thác khoáng sản	- Luật Doanh nghiệp - Luật Hợp tác xã	dự án khai thác khoáng sản phù hợp với quy định về thời hạn hoạt động của dự án đầu tư theo quy định tại Điều 44 của Luật đầu tư: (i) Thời hạn hoạt động của dự án đầu tư trong khu kinh tế không quá 70 năm; (ii) Thời hạn hoạt động của dự án đầu tư ngoài khu kinh tế không quá 50 năm. <i>Dự án đầu tư thực hiện tại địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn hoặc dự án đầu tư có vốn đầu tư lớn nhưng thu hồi vốn chậm thì thời hạn hoạt động của dự án đầu tư có thể dài hơn nhưng không quá 70 năm.</i>	thảo Luật
16	Quy định về bồi thường, đền bù thiệt hại trong hoạt động khoáng sản và trường hợp thu hồi giấy phép hoặc khu vực hoạt động khoáng sản bị công bố là khu vực cấm, tạm thời cấm hoạt động khoáng sản, khu vực dự trữ khoáng sản quốc gia	- Hiến pháp - Luật Trách nhiệm bồi thường của nhà nước - Bộ luật Dân sự - Luật Đất đai	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật
17	Quy định về phân cấp quản lý tài nguyên địa chất, khoáng sản và	- Luật Tổ chức Chính phủ - Luật Tổ chức chính quyền địa phương	Tương thích, không mâu thuẫn	Quy định như dự thảo Luật

	cấp phép hoạt động khoáng sản			
18	Phân nhóm khoáng sản	- Luật Thuế tài nguyên; - Luật Quy hoạch	Tương thích với Luật Thuế tài nguyên. Tuy nhiên, theo quy định của Luật Quy hoạch thì quy hoạch khoáng sản gồm có: 1) Quy hoạch điều tra cơ bản địa chất về khoáng sản; 2) Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng các loại khoáng sản; 3) Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng quặng phóng xạ; 4) Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng các loại khoáng sản làm vật liệu xây dựng.	Đề nghị quy định như dự thảo Luật gồm có: 1) Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng khoáng sản nhóm I; 2) Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng khoáng sản nhóm II.
19	Về chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản	Luật Đầu tư	- Dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản quy định việc chuyển nhượng quyền thăm dò, quyền khai thác khoáng sản, theo đó, tổ chức, cá nhân được chuyển nhượng quyền thăm dò, khai thác khoáng sản khi đáp ứng điều kiện	dự thảo Luật đã giao Chính phủ quy định chi tiết về việc chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản, do đó, đề nghị giữ nguyên như dự thảo Luật;

			theo quy định của Luật này; tổ chức, cá nhân nhận chuyển nhượng quyền thăm dò, khai thác khoáng sản phải đáp ứng đủ điều kiện của tổ chức, cá nhân thăm dò, khai thác khoáng sản. - Theo quy định tại Điều 46 Luật Đầu tư, tổ chức, cá nhân thực hiện dự án đầu tư được chuyển nhượng dự án đầu tư. - Lĩnh vực hoạt động khoáng sản, bao gồm hoạt động thăm dò khoáng sản và hoạt động khai thác khoáng sản là hoạt động kinh doanh có điều kiện theo quy định của Luật Đầu tư. Theo quy định hiện hành của pháp luật về khoáng sản cũng như tại Dự thảo Luật Địa chất và Khoáng sản thì hoạt động thăm dò khoáng sản và hoạt động khai thác	việc thực hiện các thủ tục về đầu tư theo quy định của Luật Đầu tư đối với trường hợp chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản sẽ được quy định cụ thể tại Nghị định hướng dẫn thi hành Luật.
--	--	--	---	--

			khoáng sản phải được cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền cấp giấy phép thăm dò khoáng sản hoặc giấy phép khai thác khoáng sản. Tuy nhiên, hoạt động khoáng sản trong đó có hoạt động thăm dò khoáng sản của tổ chức, cá nhân được cấp giấy phép thăm dò khoáng sản không phải là hoạt động đầu tư và không phải có dự án đầu tư (phải có đề án thăm dò khoáng sản) cũng như văn bản chấp thuận về chủ trương đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư trước khi được cấp phép thăm dò khoáng sản; hoạt động khai thác khoáng sản thì bắt buộc phải có dự án đầu tư khai thác khoáng sản và được cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền chấp thuận về chủ	
--	--	--	--	--

			trương đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư trước khi được cấp phép khai thác khoáng sản. Như vậy, đối với dự án đầu tư khai thác khoáng sản, tổ chức, cá nhân được cấp giấy phép khai thác khoáng sản có thể thực hiện quyền chuyển nhượng dự án đầu tư theo quy định của Luật Đầu tư đồng thời với việc chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản theo quy định của pháp luật về Địa chất và Khoáng sản.	
20	Về nội dung giấy phép khai thác khoáng sản	Bộ luật Hình sự số 100/2015/QH13 (sửa đổi, bổ sung năm 2017)	- Về tên gọi của Điều 227 “Tội vi phạm quy định về nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên”, theo quy định hiện hành của Luật Khoáng sản cũng như dự thảo Luật không có nội dung về hoạt động nghiên cứu về địa chất, khoáng	Đề nghị được xem xét trong quá trình thẩm tra dự án Luật

			sản. - Về nội dung Điều 227 có các quy định gồm: (1) Vi phạm quy định về nghiên cứu, thăm dò, khai thác khoáng sản mà không có giấy phép hoặc không đúng với nội dung giấy phép thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 300.000.000 đồng đến 1.500.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 06 tháng đến 03 năm: a) Thu lợi bất chính từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc khoáng sản khác từ 100.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng; b) Khoáng sản trị giá từ 500.000.000 đồng đến dưới 1.000.000.000 đồng; (2) Phạm tội thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 1.500.000.000 đồng đến	
--	--	--	---	--

			5.000.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 02 năm đến 07 năm: a) Thu lợi bất chính từ nghiên cứu, thăm dò, khai thác tài nguyên nước, dầu khí hoặc khoáng sản khác 500.000.000 đồng trở lên; b) Khoáng sản trị giá 1.000.000.000 đồng trở lên; Như vậy, với quy định này cho thấy có một số vấn đề thuộc về hành vi hành chính cần thiết phải xử lý vi phạm hành chính nhưng lại quy định xử lý hình sự sẽ gây ra những bất cập và hệ lụy rất lớn cho tổ chức, cá nhân hoạt động khoáng sản cũng như cơ quan quản lý nhà nước về địa chất, khoáng sản, cụ thể một số hành vi như sau: 1) Khai thác vượt quá công suất quy định trong giấy phép khai thác	
--	--	--	--	--

			khoáng sản; 2) Thu hồi khoáng sản ngoài ranh giới, diện tích được phép khai thác nhưng nằm trong diện tích Dự án đầu tư khai thác được cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền chấp thuận chủ trương đầu tư (thu hồi khoáng sản liên quan đến xây dựng tuyến đường vận tải mỏ hoặc tạo mặt bằng xây dựng các công trình phục vụ khai thác, xây dựng cơ bản mỏ ...). Ngoài ra, quy định hiện hành của pháp luật cần phải quy định rõ khái niệm “thu lợi bất chính” tại Bộ luật Hình sự và khái niệm “số lợi bất hợp pháp” tại các Nghị định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực khoáng sản.	
--	--	--	---	--